ENTERED AND DISTRIBUTED UNDER PERMIT (No. 806) AUTHORIZED BY THE ACT OF OCTOBER 6, 1917, ON FILE AT THE POST OFFICE OF NEW YORK, N. Y. By Order of the President, A. S. Burleson, P. M. Gen.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Velja za vse leto..... $6.00
Za pol leta 3.50
Za New York celo leto 7.00
Za inozemstvo celo leto.... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily in the United States.

Issued every day except Sundays and legal Holidays.

75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 180. — ŠTEV. 180. NEW YORK, MONDAY, AUGUST 2, 1920. — PONDELJEK, 2. AVGUSTA, 1920. VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

WILSON PRIČAKUJE ODGOVORA PREMOGARJEV

PREMOGARJI MORAJO POKAZATI DOBRO VERO, PREDNO BO SKLICAL PREDSEDNIK KONFERENCO GLEDE POVIŠANJA PLAČ. — NEKAJ PREMOGARJEV SE JE VRNILO NA DELO. — VELIKI DOBIČKI.

Washington, D. C., 31. julija. — Danes niso v Beli hiši ničesar storili z ozirom na sklicanje premogarske komisije, ki naj bi razmišljala o pritožbah premogarjev, dokler ne bo prišlo poročilo od premogarjev v Illinoisu in Indiani obenem s povelji njih narodne organizacije, da se morajo vrniti na delo.

Predsednik Wilson je včeraj informiral uradnike premogarjev v svoji brzojavki, v kateri jih je pozval, naj prično zopet z delom, da ne bo komisija sklicana, dokler ne bodo premogarji pokazali svoje dobre volje ter se vrnili na delo. Krivdo, da so cene premoga tako strašno narasle, so naprtili na rame špekulantov v formalnem ugotovilu, katero je izdala danes narodna premogarska zveza.

Zvezna trgovska komisija je izdala številke, ki pravijo, da so znašale povprečne prodajne cene premoga pri rovih tekom preteklega aprila tri dolarje in 26 centov za tono.

— To jasno znači povprečni dobiček pri toni, katerego ima industrija kot taka.

Stroške v rovu samem so določili na dva dolarja 76 centov pri toni in komisija je dodala še 50 centov k stroškom in prodajalni ceni kajti med stroške je treba računati tudi stroške prodajanja, interese na izposojeni kapital in druge izdatke.

— Krivdo nevrjetno visokih cen premoga je pripisovati delovanju cele klike špekulantov, ki so se poslužili prilik nevrejenega trga. — Tako pravi poročilo.

Pomanjkanje železniških vozov, za katero pa so odgovorne železnice, je povspešilo prehajanje velikih množin premoga iz ene roke v drugo in take transakcije so se vršile po trikrat ali štirikrat, predno je prišel premog v roke končnega kupca. Špekulanti so dobili soglasno s to izjavo le sorazmerno malo množino premoga, a njih delovanje je še nadaljo otežkočilo položaj ter tudi povzročilo krizo v proizvanjanju premoga.

Springfield, Ill., 31. julija. — Ne da bi čakal na povelje mednarodnega predsednika U. M. W. je danes državni predsednik organizacije Frank Farrington ukazal 80,000 stavkujočim premogarjem v Illinoisu, naj se vrnejo v pondeljek na deljo.

Stavka se končuje z veliko zmago illinoiskih premogarjev — je rekel Farrington. — Obljuba **predsednika Wilsona**, da bo sklicana konferenca in da bodo odpravljene sedanje krivice, ugoduje zahtevam premogarjev.

PREDSEDNIK BO PRODAL SVOJE OVCE.

Ovce v Beli hiši ne bodo nikdar padle v republikanske roke. Še pred 4. marcem naslednjega leta, ko bo soglasno z vsemi znamenji prišel senator Harding v Belo hišo, bodo prodane vse ovce, ki so se pasle skozi dve leti po tratah Bele hiše.

Prav kot store farmerji, kadar se pripravljajo zapustiti svojo farmo, tako bo tudi predsednik Wilson vprizoril javno dražbo, da se iznebi 49 svojih volnenih ljubljencev. Denar, ki ga bo dobil za ovce, je namenjen dobrodelnim svrham.

Uradniki v Beli hiši seveda nočejo priznati, da se hoče predsednik Wilson iznebiti svojih ovac v namenu, da bi ne padle v republikanske roke. Glasi se, da si je predsednik nabavil ovce v vojnem času, ko se je splošno povdarjalo potrebo varčevanja. Sedaj, ko je konec, ne obstaja več ta potreba, vendar pa obstaja dejstvo, da je minulo že več kot eno leto, odkar ni nobene vojne več.

BIVŠI MEHIŠKI POSLANIK UMORJEN.

Mexico City, Mehika, 1. avgusta. — V nekem tukajšnjem hotelu so našli mrtvega bivšega mehiškega poslanika v Boliviji, Carlosa Felixa Diaza. Baje ga je ustrelila neka ženska, ki je malo prej zapustila hotel.

DEBS NOČE POMILOSTITVE.

Washington, D. C., 1. avgusta. Eugene Debs, socijalistični kandidat za predsedniško mesto je naprosil svoje prijatelje po celi deželi, naj ne poskušajo izposlovati zanj pomilostitve.

Rekel je, da bo počakal časa, ko bodo oproščeni vsi politični jetniki.

KOREJSKA LIGA.

Tokio, Japonska, 31. julija. — Korejska liga, ki je bila pred kratkim organizirana, je dobila povelje, naj se razide, soglasno z oficijelnim sporočilom.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zloraba, vsak skuša postat hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakot ni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane, za preke starim izkušenim in premožnim tvrdkam; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljatve se zadnji čas po novi zvezi in na nov način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za pošiljatve jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron	$ 4.95	1000 kron	$ 16.00
400 kron	$ 6.60	5000 kron	$ 80.00
500 kron	$ 8.25	10000 kron	$158.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdka Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Ustanovljena leta 1888.

VELIKA TROJICA.
Slika nam kaže angleškega min. predsednika Lloyd Georga, maršala Focha in angleškega poveljnika Sir Hary Wilsona.

PRECEJŠNJE POVIŠANJE ŽELEZ. PRISTOJBIN

Železnicam so dovolili tisoč in petsto miljonov dolarjev zvišanja voznih pristojbin.

Washington, D. C., 31. julija. Meddržavna trgovska komisija je danes objavila sklep, s katerim se je povečalo prevozne pristojbine in cene za osebni promet za približno svoto 1500 milijonov dolarjev.

Komisija je privolila v vse zahteve železniških kompanij z izjemo onih, tikajočih se prevoza mleka.

Odlog meddržavne trgovske komisije je razdelil železnice cele dežele v 4 skupine v namenu, da se določi prevoznino ter odstotek povišanja v vsaki posamezni skupini. Vzhodna skupina je ostala ista. Prevoznino blaga v tej skupini se je povečalo za 40 odstotkov. Železnice na vzhodu so zahtevale manj, a komisija jim je dovolila več vspričo dejstva, da morajo zanaprej plačevati višje plače svojim uslužbencem.

Isto velja tudi glede južne skupine. Južne železnice so dobile povišanje prevoznine za 25 odstotkov. Naprosile so za 39 odstotkov povišanja, a v zadnjih štirih mesecih so bile južne železnice edine, ki so kazale velike dobičke in vsledtega jim je komisija dovolila le 25 odstotkov povišanja.

Zapadna sekcija železnic je bila razdeljena v dva dela. Mejna črta med obema leži vzhodno od Rocky Mountains in ta razdelitev je bila vprizorjena radi črt v vzhodni skupini, ki so se morale vedno boriti s težkočami, dočim so kazale one zapadno od tega pogorja večje zaslužke.

Tozadevne družbe so prosile za triintrideset odstotno povišanje pristojbin. Črte od Mississippi reke pa do Rocky Mountains so dobile 35 odst. povišanja, one od pogorja do obali po 25 odst. povišanje.

POZIV NA MOHAMEDANCE, NAJ NAPADEJO ANGLEŽE.

Washington, D. C., 31. julija. — Oficijelni krogi so dobili danes tukaj pismene dokaze, kako je skušal nacijonalistični voditelj Kemal Muštafa paša naščuvati celi mohamedanski svet na upor proti kristijanom ter se nadalje izjavlja, da je bilo zadnje ustaje v Siriji in Mezopotamiji pripisovati temu uplivu.

V zadevo so zapleteni tudi boljševiški voditelji.

FRANCOSKI SENATORJI NAPADAJO ANGLIJO

Izjavljajo, da je Anglija sebična kot nobena druga dežela na svetu. Proti Lloyd George-u.

Pariz Francija, 31. julija. — Značilna demonstracija proti angleškemu ministrskemu predsedniku Lloyd George-u in proti Angliji kot taki se je završila danes zvečer v francoskem senatu tekom debate o premogarskem dogovoru, ki je bil sklenjen v Spa. Senator Chene Benoit je prišel z napadom na angleško sebičnost.

Gaston Doumergue, prejšnji ministrski predsednik in voditelj najbolj važne skupine v senatu, je sledil vzgledu prvega.

Tekom svojega dolgega nagovora je obrazložil Doumergue zgodovino francosko-angleškega sodelovanja ter ob vsakem koraku očital Angliji neodkritosrčnost in sebičnost. Njegov govor je z navdušenjem sprejela cela zbornica in demonstracije so se udeležili celo ministri, ki so istotako mnenja, da je bila Francija osleparjena.

Prav tako kot poslanska zbornica je tudi senat podpiral ministrskega predsednika Milleranda glede dogovora v Spa, kajti prepričan je bil, da ni imela Francija nobene druge alternative. Doumergue je izjavil, da bo glasoval za premogarski dogovor v Spa, "a s smrtjo v svoji duši". Rekel je, da je to zadnjikrat, ko more nastati tak položaj. Naštel je vse izjave ministrskega predsednika Lloyd George-a v poslanski zbornici ter spomnil tudi na čas, ko je morala Francija prenesti prvi naval Nemcev in kot sta ji pomagali le dve angleški diviziji.

Potem ko je navedel vse izjave, tikajoče se ljubezni Anglije do Francije, je rekel senator Doqumergue, da ni Anglija še nikdar doprinesla nobenih žrtev, ki bi odgovarjale tem izjavam. Vsaki pot, kadar so obstajale razlike v mnenju med Anglijo in Francijo, je izrabila Anglija položaj s pomočjo svoje večje sile in kadarkoli so nastale težkoče med Nemčijo in Francijo radi izvedbe mirovne pogodbe, je izrabila Anglija položaj ter si pridobila nadaljne koncesije in ugodnosti.

NAZNANILO.

Všem rojakom v Greater New Yorku se uljudna naznanja, da bo letošnji cerkveni piknik dne 6. septembra (Labor Day) v Walter Emerald's parku.

Cerkveni odbor,
župnije sv. Cirila in Metoda.

DJEMAL PAŠA JE POZVAN V MOSKVO

Baje bo dobil poveljstvo nad mohamedanskimi četami v sovjetni armadi. — Položaj v Armenski.

Berlin, Nemčija, 1. avgusta. — Neki tukajšnji list je dobil iz Bukarešte poročilo, da je ruska sovjetna vlada povabila v Moskvo Djemal pašo, bivšega turškega voditelja v Sibiriji. Najbrže mu bodo poverili poveljstvo nad mohamedanskimi četami v sovjetni armadi.

V isti brzojavki je tudi rečeno, da je sovjetna vlada priznala indijski revolucijonarni odbor kot pravo indijsko vlado ter mu posodila miljon zlatih rubljev. Tudi revolucijonarni odbori v Turčiji, Perziji in Kitajski bodo dobili veliko denarno podporo.

Poročilo pravi, da je dobilo rusko brodovje v Kaspiškem morju velika ojačenja.

Boljševiške čete se neprestano koncentrirajo na mejah Perzije in Afganistana.

Carigrad, Turčija, 29. julija. — Soglasno z zadnjimi poročili, se je začel po Armenski širiti boljševizem z bliskovito naglico. V provinci Karabagh je že vstanovljena sovjetna vlada.

Bern, Švica, 31. julija. — Iz bolgarskih virov poročajo, da je 10 tisoč turških vojakov, ki so se umaknili pred Grki iz Tracije, dospelo na bolgarsko ozemlje.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi

Včeraj smo računali za pošiljatve italjanskih lir po sledečih cenah:

50 lir	$ 3.60
100 lir	$ 6.25
300 lir	$18.75
500 lir	$30.00
1000 lir	$60.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej.

Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft.

Tvrdka Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York N. Y.

POGAJANJA MED POLJAKI IN RUSI

KAPITALISTIČNI LISTI POROČAJO, DA SKUŠAJO RUSKI BOLJŠEVIKI OCIGANITI POLJAKE V NJIH POGAJANJIH S SOVJETSKO VLADO. — NAPREDOVANJE GENERALA HALLERJA. — POGAJANJA MED FINSKO IN SOVJETNO VLADO.

Varšavo, Poljska, 31. julija. —Poljski vojaški delegati, ki so zapustili Varšavo ob devetih zjutraj včeraj, so prekoračili mejno črto danes ob osmih zvečer. Ministrski predsednik Vitoš je bil informiran ob devetih zvečer, da je bila ustanovljena zveza z boljševiškimi delegati na poti med Brest-Litovskom in Baranoviči.

Pariz, Francija, 31. julija. — Pogajanja za premirje med poljskimi ter sovjetskimi ruskimi silami so se sedaj dejanski pričela, — soglasno s poročili, ki so dospela semkaj, vendar pa se glasi, da je akcija dosedaj omejena na rutinske uvodne razgovore.

Čeprav izjavljajo poročila iz Moskve, da naj se preneha s sovražnostmi v trenutku, ko se bo pričelo z mirovnimi pogajanji, se vendar glasi tukaj v francoskih krogih, da so dobili poveljniki sovjetskih armad iz Moskve tajna navodila, naj nadaljujejo s kampanjo na brezobziren način.

To tajno naročilo je baje dešifriral neki francoski izvedenec v Parizu. Glasi se, da je sporočilo informiralo sovjetske poveljnike, naj nadaljujejo z ofenzivo do 4. avgusta in da naj se med tem časom vrše pogajanja za premirje na rutinski način.

Boljševiške kavalerijske sile so prodrle do iztočne pruske meje, — soglasno s poročilom, katero je poslala francoska vojaška misija v Varšavi francoskemu zunajemu uradu. Boljševiška črta se steza od Suvalki, petdeset milj severozapadno od Grodna, več kot šestdeset milj od točke, ki leži direktno severno od Varšave.

Boljševiki niso še dejanski prekoračili nemške meje pri Allenstein in Marienwerder, vendar pa fraternizirajo preko meje z nemškimi četami.

Francoska misija pravi, da se pogajajo boljševiki in Nemci pri Suvalki. Severno krilo boljševiške vlade ogroža sedaj Varšavo direktno s severa in tudi z iztoka. Boljševiške čete se nahajajo 25 milj južno-zapadno od Bjalostoka.

V svoji zadnji izdaji poroča Journal, da je neki poljski oddelek prekoračil mejo, da uide zasledovanju ruske kavalerije, je prišel v iztočno Prusijo zapadno od Schnitzen. Nemška vojaška policija je baje odvzela Poljakom vse orožje.

Zavezniške čete v Allenstein in Marienwerder, ki obstajajo povečini iz Francozov, bodo ostale tam, dokler se položaj ne razjasni, čeprav je naloga ljudskega glasovanja rešena. General Romr, poveljnik prve poljske armade, ki je doživela najbolj občuten poraz v okraju severo-zapadno od Varšave, je bil odstavljen in vrhovno poveljstvo je bilo poverjeno generalu Haller-ju.

Napredovanja generala Hallerja, ki je poveljeval poljskim divizijam v Franciji in ki je šel skozi francosko vojaško šolo, se smatra za prvi korak v reorganizaciji poljske armade, s katero sta pričeli angleška in francoska misija včeraj. Vse najbolj važne tehnične posle so prevzeli francoski častniki in štabi dobili velike polnomoči.

Na gališki fronti je bila reorganizirana proti-ofenziva. Trije poljski delegati za premirje so zapustili včeraj Varšavo. Bili so general Romer, polkovnik Solohub in Vrboblevski.

Finska in sovjetska vleda sta se zopet pričeli pogajati v Dorpatu glede spornih okrajev. Tozadevna pogajanja so bila pred kratkim prekinjena.

Francoska misija poroča, da se je morala poljske armade tekom preteklega tedna zelo ojačila in to radi tega, ker so vojaki izvedeli, da se bliža zavezniška pomoč. Misija ugotavlja, da je sedaj aktivna le še sovjetska kavalerija.

Nadalje je dobila misija sporočilo, da so zavzeli včeraj boljševiki Grajevo, ki leži 37 milj južno-zapadno od Suvalki-ja.

Berlin, Nemčia, 31. julija. — Zavezniške čete v plebiscitnem ozemlju so bile soglasno z oficijelnim sporočilom umaknjene z meja. Poljske oddelke, ki so prekoračili nemško mejo, je razorožila nemška varnostna policija.

BLAZNOST POSLEDICA KAČJEGA PIKA.

Poughkeepsie, N. Y., 30. julija. George Swenson, star devetnajst let, ki se je nahajal v tukajšnji St. Francis bolnici skozi zadnjih pet dni, ker ga je pičila neka klopotača v bližini Millbrook, je včeraj zblaznel in odvedli so ga v Hudson River State Hospital za umobolne, kjer se nahaja pod opazovanjem. Deček je naenkrat skočil pokonci, namahnil z glavo kot bi namahnila kača, se vrgel nato na tla ter pričel plezati po trebuhu, oponašajoč pri tem zvijanje kače.

Bolniške strežnice so bile vse preplašene ter poklicale zdravnike. Ko so slednji prišli, je prihajala pena iz ust nesrečneža.

Odkar je dospel v Hudson River State Hospitl je bil Swenson sorazmerno miren. Zdravniki so izjavili, da je še prezgodaj izjaviti, če je blaznost posledica kačjega pika in če ni mogoče posledica kakšnega prejšnjega obolelega duševnega stanja.

Deček, ki je služil v zdravniškem zboru armade Združenih držav ter vedel kako je treba nastopiti v takih slučajih, si je takoj po piku močno obvezal roko ter prerezal s svojim žepnim nožem meso na mestu, kjer se je nahajala rana.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

KAJNOVO ZNAMENJE ZA ČLOVEKA, KI JE NAPADEL ŽENSKO.

Vancouver, Wash., 31. julija. — Zaznamovan z žarečim železom, pretepen ter končno spoden iz dr žave, — to je bila usoda Walter Groth, ki je napadel ženo nekega tukajšnjega posestnika mlekarne, Alwina Steigerwald. Ko je njegova žena obvestila Steigerwalda o atentatu, katerega je vprizoril nanjo Groth, se je oborožil s puško ter šel na lov za zločincem. Ko ga je ujel, ga ni ustrelil, temveč zadovoljil s tem, da ga je žigosal z žarečim železom na čelu. Nato mu je ukazal zapustiti državo ter mu celo kupil potrebni železniški tiket.

Na Grotha ni streljal iz obzira na njegovo ženo, ter dva meseca starega otroka, katera je vzel k sebi, ker je bila žena brez vsakih sredstev. Sedaj skuša stopiti v zvezo s svojimi sorodniki v Portland, Oregon. Groth je bil uslužben pri Steigerwaldu.

Brzi parnik "Pesaro"

(prejšnji parnik Hamburg-Ameriške proge "Moltke")

odpluje v Genovo 1. septembra

Vožnja za 3. razred stane $ 98.50
Vožnja za 2. razred stane $177.00
vštevši vojni davek, ta cena je vključna skozi do Trsta.

Kdor želi s tem brzim parnikom potovati, naj nam takoj piše za pojasnila.

Tvrdka Frank Sakser

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation)

FRANK SAKSER, President — LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
		za pol leta	$4.00
Za pol leta	$3.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
Za četrt leta	$2.00	za pol leta	$4.00

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly $6.00

Advertisement on agreement

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

Villa je stopil v penzijon.

Najbolj popularna oseba moderne Mehike se je umaknila v privatno življenje. Villa si je dal določiti svoj kot ter bo dobival letno rento katero bo lahko zavžival v božjem miru in vsej udobnosti. Mehiška vlada se je obvezala, da bo ščitila njegovo dragoceno življenje in da ga bo zavarovala pred možnimi zarotami. Villa se je vsled tega sedaj pripravil, da igra ulogo nedolžnega, da se prične pečati s poljedelstvom in da bo le še v spominu užival svojo dosedanjo karijero.

Na ta način bo ta stari revolucijonar, povzročitelj nemirov in banditski general izginil s površja. Mora ali čutiti znamenja starosti, ki prihajajo ali pa je prišel do prepričanja, da se nadaljevanje roparskega življenja ne izplača več, ko se je dal na tak način kot star lev brez zob odvesti v jetniško kletko. Penzijoniranje Ville je znamenje, da je tudi Mehika dežela neomejenih možnosti in da je v Mehiki mogoče celo baditskemu poglavarju pridobiti si časti in bogastva ter nato uživati spoštovano in mirno starost.

Agenture, ki se pečajo z razpečavanjem novic, lahko sedaj poklonijo Villi zlato zaslužno medaljo v spomin na neštevilne članke, za katere je predstavljal on glavno tvarino. V časih, ko je bilo pomanjkanje novic veliko, je bilo vedno mogoče zanesti se na Villo, ki je v takih časih ponavadi izvršil kak svoj pogon, pričel reševati svojo mehiško domovino ali pa izmenjal par krogelj s četami strica Sama.

Zelo ga bodo pogrešali, tega Villo, ki se je umaknil v privatno življenje.

"Ave Marija" -- svinjarski list.

Rev. V. Šolar, profesor bogoslovja in modroslovja na St. Bede College, Peru, Ill., je imel te dni v Jolietu pridigo ter med pridigo rekako takole oznanil:

"Nekaj moram na tem mestu naznaniti, česar res ne bi rad storil. Žal, da to moram storiti. Veže me namreč sveta dolžnost, da opozarjam posebna naše starše, očete in matere, ki so morda naročniki in čitatelji lista "Ave Marija", da ko dotični list dobijo v roke, naj istega prej sami pazno prečitajo, in šele potem, ko se sami prepričajo, da niso našli v njem ničesar, kar bi njihovi nedolžni otroci in družina ne smela čitati, lahko dajo list drugim v berilo. Ako pa stariši najdejo v "Ave Marij," kak tak spis, katerega bi nedolžna mladina in njih družina ne smela čitati radi pohujšanja, naj dotični list vržejo v peč".

Dvanajsta ura bije.

"Slovenski Narod" je objavil naslednji članek:

— Mera trpljenja našega naroda ob Jadranu še ni dopolnjena do vrha. Brezobzirni, zahrbtni in zločinski njegov sovražnik iznaša vedno in vedno nova sredstva, da muči, ubija in ugonablja rodne nam brate in njihovo imovino. Komaj pridobljeni mir je ogrožen, že poganjajo kali novim zapletljajem.

Krvavi dogodki v Splitu uničenje vseh naših gospodarskih podjetij v Trstu nam pričajo dovolj, kam nas hoče pripeljati od italjanskih oblasti podpirana in zdivjana pouličnа sodrga.

Ponosni naš "Narodni dom" v Trstu, središče našega gospodarstva, naše kulture in našega političnega življenja v zasecenem ozemlju, je danes razvalina. Jokali so naši bratje, stari borci, ki so po vinarjih zbirali in s svojimi žulji postavili to veličastno stavbo, v nemi grozi so krčili pesti in iz sre tisočev, ki so bili priča krvavemu kresu, prižganemu iz najdražjega kar jim je še ostalo v težkih dneh, se je dvignila nema prošnja: Bratje, Vi svobodni in srečni, dovolj je našega trpljenja in muk, dovolj je Vašega molka! Na pomoč, da ne poginemo!

V tej težki uri kličemo vsem svobodnim širom domovine: Kdor koli nosi v prsih čuteče srce, kdorkoli ve in čuti, kaj je svoboda in pravica, kdor ljubi sebe in svojo domovino in svoje rodne, tako strašno preizkušene brate, bo pomnil dan, ko je zagorel na bregu našega morja ta strašni kres, z gnjevom in bolestjo si ga bo utisnil v srce in ga vcepil v dušo svoji deci! Nosil ga bo kot iskro, utrgano na mučeniški grmadi, gojil v sebi in svojih nežno in močno tako dolgo, da bo iz te iskre zagorel naš kres v dan svobode danes trpečega naroda ob Jadranu.

Danes pa in vedno dotlej ko nastopi ta veliki trenutek, na pomoč vsi z vsemi močmi, da olajšamo bedo, da izlečimo rane in izbrišemo solze iz oči preganjanih in teptanih, da bodo mogli dočakati tudi oni svoj veliki dan.

Vsi oni pa, ki Vam polje po žilah vroča kri, ki ste voljni in močni, na noge, na stražo, ker zlokobni ptiči že oznanjajo brneč bližnjo nevarnost nad nami svojo grozečo melodijo! Usodna ura bije, za nas in naše brate ob Jadranu! Na stražo!

To je naš odgovor, edini dostopen svobodnega in svobodoljubečega naroda, kateri ne tepta nikogar, pa se tudi ne pusti od nikogar teptati odgovor naroda, ki se zaveda svoje svobode, svojih pravic in svojih dolžnosti in ki stoji vedno na straži miren in trden, pripravljen na obrambo in boj.

Redwood Bailey, slavni ameriški Indijanec, je bil aretiran pred nedavnim časom, ker je imel "uporniški" govor na nekem cestnem vogalu. Policist, ki ga je aretiral, je rekel:

— Če se vam ne dopade v tej deželi, zakaj pa ne greste tjakaj, odkoder ste prišli!

Mira.

Spisal Ivan Krst. Kaš.

Strme gore obdajajo dolinico, po kateri se med skalovjem vije mali potočič. Temnozelene smreke in hoje stoje na bregu, gledajo v kristalno vodo ter si šepetajo v večernem hladu o davnih, davnih časih in si pripovedujejo o marsičem, kar so tu videle in slišale.

V grmu pri vodi si je zlatokljuni kos izbral gnezdo sebi in svoji družici ter prepeva in žvrgoli same ljubezni in radosti. Po bistri vodi v potoku pa plavajo urne postrvi in poskakujejo iz vode, veselé se nad solnčnimi žarki.

Čez precej visoko skalo pada potok, dela majhen slap in njegove kapljice se leskečejo o solnčnem svitu v vseh mavričnih bojah. In ko priplava na večer bleda luna na obzor, ko se zvezdica za zvezdico vžiga na nebu,, ko umolkne kosovo petje in se le čuje slapa šumenje, je ta kraj še bolj zanimiv, da, čaroben. Lunini žarki padajo skozi gosto smrečje vejevje na šumljajočo vodico, katera se leskeče, kakor da bi bila iz čistega srebra.

V tem kraju je počivala nekega prijaznega letnega večera tropa ciganov. Solnce je zašlo za daljnimi gorami, mrak se je vlegel na zemljo in le slap žubori v tiho noč. — Blizu njega si je postavila ciganska družba nekaj šotorov in na sredi globine je plapolal velik ogenj; nad njim pa je visel kotel, v katerem je kuhala stara ciganka večerjo svojcem.

Ti so se razno kratkočasili. Eden je razpravljal malega konja, ki je nosil podnevu šotore, drugi si je popravljal razdrapano obleko ter poskušal bogsigavedi kje dobljeno vojaško suknjo svojemu truplu primerno ukrojiti, tretji je ležal pod skalo z ono zadovoljnostjo kot nekdaj Diogen pred svojim sodom ter je kadil tobak in se gotovo čutil tako srečnega kot bogatin, ki o tem času na mehkih blazinah zavživa bogato večerjo. Blizu ognja so se spravili štirje bradati možaki in karali, otročad pa jim je zijala radovedna v zamazane karte; ženske osebe ni bilo razen kuharice nobene videti, če so tudi utegnile biti v bližini; kajti eden igralcev je pripovedoval svojim tovarišem o Miri, načelnikovi hčerki, ter se pazno oziral, ali ga v bližnjem šotoru nikdo ne posluša.

"Torej ti praviš, da gospod z bližnjega gradu za našo Miro postopa?" vpraša eden igralcev.

"Seveda, celi dan sem ga danes opazoval, ko je za nami lazil. Pa naj bi le Verano vedel, da mu hoče kdo ljubico odpeljati, pot v drugo deželo bi ne bila onemu dolga!"

Verano, o katerem se je ravno pletla govorica, pristopi bližje igralcem; ti pa so utihnili ter igrali dalje z ono malomarnostjo, kakor isti, kateremu je videti, da se dolgočasi.

Verano je bil vitko zrasten mladenič, pravi ideal cigana ter boljše oblečen od drugih. Hotel je tovariše nekaj vprašati, a ko jih je stara mati pozvala k večerji, zaostalo mu je vprašanje na jezikuin polegel je z drugimi cigani okoli kotla na travo, kjer je potem vsak svoj delež večerje z zadovoljnostjo zavžil. Eden del pa je odnesla starica v šotor.

Po večerji se pomnoži družba za dve osebi. Iz šotora je stopil načelnik in na strani mu je šla lepa Mira, ciganka, o kateri so se prej menili možaki. Cigani posedejo v kolobar in tudi načelnik z Miro se jim pridruži.

Starka je pripovedovala mladini o lepih južnih krajih, kjer žarneje solnce sije, lepše cvetke rastó, kjer se zemlja pozimi ne odeva z belo odejo. Strme je poslušala mladina in starica je morala vse še enkrat od kraja povedati. Tudi Mira je zvesto poslušala izkušeno starico in ni pazila dosti na ljubkovanje Veranovo.

Bila pa je Mira prava hči gorkega juga. Svetle črne oči so zrle pod gostimi obrvimi izpod čela, po katerem so se vsipavali temnočrni lasje; rujava polt se ji je kaj dobro podajala in takih nežnih ročic in nožic bila bi si želela marsikatera mestna gospica. Oblečena je bila v črno svilnato obleko, po vratu ji je visela verižica zlatega denarja in tudi v lase si je vpletla več zlatov, saj je bila hči načelnikova, spoštovana od vseh in ljubljena od Verana, ki je ponosno zrl na tako ljubljenko.

Po dovršeni pripovedki starice vzame Mira v roke mandolino in tužnomilo so donele v tiho noč vrstice:

Ko tebe, luna jasna, gledam,
Moj duh po domu hrepeni,
Želi si k daljnim piramidam,
Kjer dedov mojih spe kosti.

Molče so jo poslušali cigani, in pevka je pela dalje:

O pesmi juga, pesmi krasne,
Moj dom le jih roditi zna,
In vas in srca čute glasne
Bo zakopala tujščina.

Tužno so ji donele strune, in želja po domu se je vnela v prsih marsikaterega cigana, ki mora po tujem kakor preganjana zver od kraja do kraja potovati, nikjer poznan, nikjer ljubljen, da, vsakdo se ga ogiblje kot živega peklenščeka.

Pevka utihne in tudi nje tovariši so molčali, vsakdo v svoje misli vtopljen, ko stopi med družino tujec, ki je izza skale poslušal petje.

"Ne zamerite, prijatelji, da vas motim", nagovori jih prikupljivo; "poslušal sem petje in želja se mi je obudila še več takega slišati. Tu imate nekaj!"

S temi besedami vrže polno pest denarja med cigane, ki so hlastno segli po njem.

"Prosim", obrne se zopet proti pevki, "zapojte še katero pesem, ki bo prejšnji enaka."

Mira vzame molče mandolino v roko, katero je bila, ko je došel tujec, položila na skalo z mahom obraščeno, in po kratki predigri začenja z melodičnim glasom popevati:

O palme juga, palme vitke,
Po vami srce mi želi,
V vaši senci v lune svitu
Brezskrbno se na noč zaspi.

O reka širna, reka sveta,
Na tvojem bregu si želim
V palme senci počivati,
Kadar na vekomaj zaspim.

Kakor da bi umele strune srčno bol krasne pevke, donele so tužnožalobno v nočno tišino. Tujec je molče poslušal, in ko pevka konča, prikloni se ji, potegne iz zavratnika zlato iglo, okrašeno z blestečim dragim kamenom, ter jo vtakne Miri v črne kose.

"Dovolite, da vam izrečem za vašo pesem najtoplejšo zahvalo in da vašo krasoto povzdignem s to iglo, ki ni za-me velike vrednosti."

Cigani so spoštljivo ogledavali bogatega tujca, le Verano je stal na strani ter z mračnim pogledom zrl neljubega mu gosta. Miri ni bilo sicer darilo povšeči, kajti obnašanje in sladka govorica tujega gospoda se ji nista dopadala, ali katera Evina hči bi mogla tako dragocenost hladnokrvno odvrniti?

"Ako bi vam bilo ljubo", pravi gospod dalje, "pojdite z menoj na moj grad; imam veselo družbo ondi in njej bodo vaša igra in pesmice gotovo jako ugajale. Izostanete ne dolgo in pot vam ne bo zastonj. In vi", obrne se proti ciganom, "ako česa potrebujete, pridite jutri v grad, katerega ondi za skalovjem vidite."

Načelnik se v imenu svojcev gospodu za tako darilo spodobno zahvali ter dostavi, da hoče takoj jutri nekaj ljudi poslati v grad, katerim naj grajščak izroči, kar mu ljubo. Mira pa le naj ide z gospodom brez skrbi.

Mira se ni rada od svojcev oddaljila; Bog vedi, kaj tuji gospod ž njo namerava. In Verano ji je ves čas pomežikaval z očmi, naj tu ostane. Pa očetova želja ji je povelje. Ona vzame torej mandolino, zavije se v šal in stopa za tujcem po ozki poti, ki drži mimo slapa.

Tiho in od nikogar ne opazovan sledi njima Verano.

Luna je stopila izza obrakov in vsula žarke na belo stezico. Verano zapazi, da sili tujec v Miro, a ona poskuša na vse moči ubraniti se ga. Da bi ljubljenko vse sile obvaroval, vzame Verano samokres izza pasa, pripravljen, vsako nji storjeno krivico maščevati krvavo. A luna se skrije zopet za oblake, in Verano ne vidi pred seboj drugega nego nočno temino. Z napetim petelinom sledi svoji tovaršici, njegove bistre oči hočejo temo prodreti, ki se pred njim razprostira, ali zastonj. Naenkrat pa se pokaže zopet luna izza oblakov, in Verano zagleda, da je tujec Miro prijel okoli pasu, stisnil jo na prsi ter — poljubil.

A to je vročekrvnemu Veranu bilo preveč. Kri mu šine v glavo, on pomeri na tujca in sproži... Pok!... Krik!...

Z groznim krohotom skoči Verano naprej, da bi videl, kako je ugonobil sovražnika.

...Se-li moti?... Mami mu-li sen oči?... Na belem pesku stezice leži Mira v smrt zadeta, iz srčne rane ji curlja krvca na pesek; nad njo se je sklonil tujec in jo skušal pripraviti k zavesti. — Verano videč, kaj je v naglici storil, plane z blaznim smehom na grajščaka, popade ga za vrat, kakor jastreb svoj plen, in z divjim krikom zažene se ž njim čez skalovje v globoki propad...

Oblaki so odpluli za gore in luna je s svojo bledo svetlobo obsevala zopet okolico. Na stezi leži lepa Mira, smrtni angel ji je poljubil čelo in sladek mir se ji je razlil po licu. Našla je mir, po katerem je toliko hrepenela... Po bistrem potoku pa vali voda dve trupli, ki se še v smrti trdno držita.

Ko je drugo jutro poslal načelnik nekaj ljudi v grad, zvedel je, da še gospoda ni bilo domu in tudi Mire ne. Ker pa je pogrešal Verana, uganil je kmalu pravo, in ko je eden ciganov na bregu zapazil dve utopljeni trupli, v katerih so spoznali grajskega gospoda in tovariša Verana, pobrisala jo je tropa ciganska urno dalje, da bi je kdo ne sumničil o smrti grajščakovi.

Pod stoletno smreko blizu potoka pri slapu spava Mira večno spanje... Namesto palm šume nad njenim grobom veje temnih smrek, slap žubori v obližju in na grob je vsadila blaga roka zimzelen, ki se okoli prhkega lesenega križa ovija.

Vprašaj ljudi, kdo tukaj počiva; nihče ti tega ne bo vedel povedati več, le smreke šume o večernem zefiru in pripovedujejo povest o nesrečni Miri.

Okulizem.

Glasom statistike 'Petit Parisiena' živi sedaj v Parizu 35 tisoč ljudi od spiritizma, prorokovanja iz rok, kart, zvezd in od drugih okulističnih umetnosti.

Peter Zgaga

Težje je prepričati Nemce, da so bili tepeni kot pa je bilo natepsti jih.

* * *

Ime poljskega finančnega ministra je Grabski. Škoda za Poljsko da se ne imenuje Holdski.

* * *

Poročalo se je, da je izbruhnila na Kitajskem nova revolucija. S tem je ustanovljena zveza med Kitajsko in Mehiko.

* * *

Neki duhovnik v Philadelphiji je rekel, da gredo vsi profitirji v pekel. Mogoče je to vzrok, da so cene premoga tako poskočile.

* * *

Bombaž je v resnici čudovita rastlina. Dobavlja namreč človeku bombažno blago, olivno olje, svilene nogavice in obleke iz čiste volne.

* * *

Približno najbolj cenena pot, kako rešiti mučno mehiško vprašanje, bi bilo da se prestavi vse petrolejske vrelce na to stran Rio Grande.

* * *

Cenzus nam kaže, da je v Združenih državah nekako 26,000,000 žensk v starosti pod 21 let. Sorazmerno malo pa je takih, ki so stare nad 25 let.

* * *

Bryan je sovražnik duhov, ki so izginili.

* * *

Kako morete pričakovati, da boste kupili smodke za pet centov v sedanjih časih, ko je vrtna zelenjava taka draga?

* * *

Prohibicija je storila vsaj eno dobro, namreč to, da je skrčila število ljudi, ki si domišljajo, da znajo peti.

* * *

Mehiška armada je bila pred kratkim skrčena za petdeset odstotkov. Skrčenje se je tikalo v glavnem generalov, ki niso imeli na razpolago zadosti navadnih vojakov.

* * *

— O ta gospod se pa res zanima zame. — Ko sva se ločila, — je trikrat pogledal za menoj?

— Kako pa veš, draga prijateljica?

* * *

Jej današnje meso, včerajšnji kruh in pij predlansko vino ter kaži osle vsem zdravnikom.

* * *

Neki prijatelj mi je pripovedoval naslednjo zgodbo:

— V Jugoslaviji sem bil dva meseca, potem sem pa odpotoval preko Dunaja v Ameriko. — Na Dunaju sem napravil dobro kupčijo. Štirideset kron sem profitiral na čuden način. To je bilo pa tako. Nekega večera se podam v tihi hotelski kotiček — v oni kotiček, kamor je cesar ponavadi peš hodil. Toda, glej ga zlodja, nikjer nobenega papirja. Niti koščka ne. Samo žepno ruto sem imel pri sebi. Toda žepna ruta velja v Nemški Avstriji šestdeset kron. Po dolgem premišljevanju sem z dvema avstrijskima bankovcema opravil celo zadevo.

* * *

Pes je vgriznil vojaka, nakar ga je vojak prebodel z bajonetom. Stvar je prišla pred sodišče.

— Zakaj ga pa niste s puškinim kopitom odgnali?

— Zato ker me ni z repom vgriznil.

* * *

Skaza — to-morrow...

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena l. 1898 — Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki.

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsed.: LOUIS BALANT, Box 108, Pear Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minnesota.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minnesota.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

Vrhovni Zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 N. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorniki.

JOHN GOUŽE, Ely, Minnesota.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue M. So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

Pravniki.

GREGOR J. PORENTA, Box 179, El. Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minnesota.
JOHN RUPNIK, S. E. Box 24, Export, Pa.

Pravni Odbor.

JOHN PLAUTZ Jr., 482-7th Ave., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 924-2nd Ave., Duluth, Minnesota.
MATT. POGORELC, 1 W. Madison St., Chicago, Ill.

Združevalni Odbor.

RUDOLF PERDAN, 6029 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, 4864 Washington St., Denver, Colo.
GREGOR HREŠČAK, 407 — 8th Ave., Johnstown, Pa.
Jednotino glasilo: "GLAS NARODA"

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatev naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vsa zdravniška spričevala se naj pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obilen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici. V blagajni ima okrog $300,000. (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, odškodnin, in posmrtnin je izplačala že nad poldrugi miljon dolarjev. Jednota šteje okrog 8 tisoč rednih članov(ice) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku. Društva Jednote se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo vstanovitev novih. Kdor želi postati član naj se zglasi pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za vstanovitev novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vsanovi s 8 člani ali članicami.

Vabilo na Koncertni Pic-nic

kojega priredi mladeniška godba "The Jugoslav Republic Band" trideset po številu) v Barberton, O., dne 8. avgusta ob priliki svojega prvega nastopa. Koncert se vrši na prostem nasproti Sl.. S. Dr. Domovina dvorane pri Wolf Creek-u.

Pri koncertu sodeluje Loraiska Victor godba in prva Sl. Godba v Barbertonu. Ker se rojaki iz daljnega Loraina udeležijo koncerta in ker je program tako bogat, si dovoljujemo vabiti vse tukajšne rojake in rojakinje, kakor tudi iz sosednih naselbin na blagohoten poset.

Upamo, da ne bode osebe v Barbertonu, ki bi se ne vdeležila te vele zanimive in zgodovinske prireditve.

Naj vas ne straši slučaj slabega vremena, kajti v tem slučaju se vse vrši v dvorani Sl. S. Dr. Domovina na Mulberry St.

Ker je program precej obširen počnemo takoj ob eni uri popoldne.

Za postrežbo in splošno zadovoljstvo jamčimo.

Vodstvo.

Sl. "Victor Godba" igra pod vodstvom Mr. M. F. Tomažin-a. Mladeniška godba "The Jugoslav Republic Band" pod vodstvom Mr. A. A. Bombač-a. Prva Sl. Godba v Barberton, O. pod vodstvom Mr. Bombača. Pri prvih dveh skupnih nastopih dirigira Mr. Tomažin. Pri drugih dveh Mr. Bombač.

Vspored.

1) AMERICA — Himna — Henry Carey — Mladeniška Godba
2) THE ENVOY — Koračnica — George Rosenkrane — Victor Godba
3) ARBITRATION — Overture — George D. Barnard — Victor Godba
4) MAGNETA — Overture — William Huff — Sl. Barberton Godba
5) THE CONNECTICUT — Koračnica — William Nassan Sl. B. Godba
6) Mr. Teodor Redman (crneč) pozdravi občinstvo v imenu Victor godbe v slovenskem jeziku,
7) Mr. Frank Justin iz Loraina govori v imenu Lorainčanov.
8) THE STAR SPANGLED BANNER — Himna — Samuel Arnold — Mladeniška Godba

(POL URE ODMORA.)

9) A NIGHT IN JUNE — Serenade — K. L. King — Victor Godba
10) ALDA — Overture — W. Dwight McCaughey — Victor Godba
11) MAGNOLIA SERENADE — Serenade — J. Missud — Sl. B. Godba
12) NEW HARTFORD — Koračnica — Francis Myers — Sl. B. Godba
13) Mr. Rozman govori o pomenu Mladeniške Godbe.
14) Tajnik Ml. Godbe. Mr. F. Poje govori o pomenu današnjega koncerta,
15) THE RED, WHITE AND BLUE — Narodna — Mladeniška Godba

(POL URE ODMORA.)

17) LAND OF DREAMS — Cornet Duet — Gustave Schumann in Victor Godba
18) THE BRIDAL ROSE — Overture — C. Lavalle — Victor Godba
19) NATIONAL EMBLEM — Koračnica — E. E. Bagley — Victor Godba in Sl. BARB. GODBA
20) WASHINGTON POST — Koračnica — Fr. Kmoch — Victor in Sl. Barberton Godba
21) THE FEDERAL — Koračnica — John P. Sousa — Victor Godba
22) THE ROSARY — Serenade — Ethelbert Nevin — Sl. Barb. Godba
23) MAGNETA — Overture — William Huff — Sl. Barberton Godba in Victor Godba
24) RUSTLING LEAVES — Overture — Mladeniška Godba
25) GOVOR Mr. John Ujčič.
26) HEJ SLOVANI — Victor Godba
27) Razni govorniki.
28) STAR SPANGLED BANNER — Mladeniška, Victor in Sl. Barberton Godba

Zaključek koncerta.

Nadalje sledé dirke, licitacije in druge zabave.

Kako je divjala laška fakinaža v Trstu.

PPRIPRAVE ZA NAPAD. — ITALJANSKE OBLASTI SO BILE NATANČNO INFORMIRANE. JAVNO HUJSKANJE PROTI JUGOSLOANOM. — MNOŽICA JE ZAŽGALA NARODNI DOM. DEMOLIRANJE JUGOSLOVANSKIH DENARNIH ZAVODOV. — NAPAD NA "EDINOST". — ŽRTVE LAŠKEGA BARBARSTVA. — UPOR V JETNIŠNICI. —BARBARSKI NAPAD NA JUGOSLOVANSKI KONZULAT. — JUGOSLOVANSKA ZASTAVA ZAŽGANA.. — VOJAKI S SILO ZATRLI UPOR.

Trst, 14. julija.

Italjansko časopisje je izrabilo splitski incident do skrajnosti. Vsi tržaški listi so hujskali proti Jugoslaviji in pripravljali s svojo pisavo pogrom na Jugoslovane. Na vseh javnih poslopjih in na mnogih zasebnih hišah so visele žalne zastave. Pristaniška oblast je izdala ukaz, da morajo vse ladje v pristanišču razobesiti v znak žalosti zastave na pol droga. Za v torek (13. jul.) popoldne je napovedala "Bojevniška zveza" (Fascio di combattimento) v Dantejevi dvorani protestni shod proti splitskim dogodkom. Ves Test je slutil, da se pripravlja nekaj izredno težkega. Oblasti so bile natančno poučene o namerah demonstrantov, ki so napovedali po končanem shodu protiitaljansko demonstracijo na trgu Edinosti. Tudi javnost je vedela, kaj se pripravlja, kajti točno ob 17. uri (5. popo.) so se se zaprle vse kavarne in gostilne, ustavil se je ves promet na ulicah in tudi električna železnica je prenehala voziti. Italjanske oblasti so bile torej pravočasno in natančno poučene o nameravanih demonstracijah, toda kljub intervencijam z jugoslovanske strani niso storile absolutno ničesar, da bi preprečile krvave izgrede in uničevanje jugoslovanske lastnine.

Napovedan shod "Bojevniške zveze" se je začel ob 17. uri ter končal še pred 17.30. Torej je bil nekak aranžma za demonstracije. Po shodu je odkorakala skupina "fašistov" z velikim navdušenjem in s klici: Dol z Jugoslavijo! Smrt ščavom! Maščevanje srbskim prašičem! "Fašisti" so splezali na vodnjak pred Narodnim domom, od koder je govoril kapitan Dagnino iz Milana in pozival množico, naj z dejanji maščuje splitske dogodke. Za njim je govoril profesor Conforto, ki je pa moral prenehati vsled hrupa in vpitja množice, ki je pobila na tla nekega Slovenca. Končno je pozval odvetnik Giunte množico, naj odločno nastopi proti Jugoslovanom. Ko je še profesor Randi naznanil, da je bil ravnokar zaboden do smrti neki "fašist", je množica zbesnela in vdrla po Korzu čez Borzni trg v ulico Mazzini. Medtem pa so demonstranti smrtno nevarno ranili še enega Jugoslovana, ki je govoril hrvatski.

V ulici Mazzini ima jugoslovanska delegacija svoj urad za vidiranje potnih listov. Na rojstni dan kralja Petra je bila razobešena na balkonu jugoslovanska državna zastava, katero pa je morala naša delegacija na italjansko zahtevo kmalu odstraniti. Ko je prišla divja množica pred hišo, je začela kričati: Dol z Jugoslavijo! Smrt Jugoslovanom! Iz množice je bilo oddanih več strelov skozi okna v prvem nadstropju, kjer se nahaja urad naše delegacije. Nato se je vsulo kamenje proti vratim in oknom. Par demonstrantov je prineslo lestvo, splezalo na balkon in odtam v urad, kjer so našli jugoslovansko zastavo in jo vrgli med množico, ki jo je požgala. Ko so demonstranti vdrli čez balkon v urad, je prišlo par karabinjerjev, ki so stražili hišna vrata, dočim so demonstranti lepo mirno razmetavali v uradu dokumente in pohištvo. Kar je bilo karabinjerjev sploh na cesti, so bili vsi pasivni in so mirno gledali, kako pretepa množica Jugoslovane. Demonstranti so pretepli vrakega, o katerem so mislili, da je Jugoslovan ter je bilo na ta način ranjenih tudi več Italjanov. Na terasi jugoslovanske delegacije je zavihrala italjanska trikolora, zavita v črn pajčolan, in sicer na drogu z jugoslovanskimi barvami. Ko je množica to zapazila, je zahtevala drog in ga zlomila na drobne kosce.

Iz ulice Mazzini je drvela podivjana množica, ki je vedno bolj naraščala, med klici: Pred Balkan! Proti Narodnemu domu! Na trgu Edinosti je bil zbran skoro ves italjanski Trst. Ura je bila 19 (7. zvečer). Narodni dom je bil popolnoma zapuščen, vsa okna zaprta, kakor tudi kavarna in restavracija. Na poslopju so vihrale italjanske zastave. Italjansko časopisje trdi, da se je začelo streljati iz Narodnega doma, kar ni izključeno, če se pomisli, da so Italjani temeljito pripravili svoj napad in so v ta namen lahko neovirano prinesli v Narodni dom, v katerem so tudi hotelske sobe, orožje in eksplozivni materijal, da provocirajo množico. Tudi ni izključeno, da so porabili boljševiki oziroma socijalisti ugodno priliko, da se maščujejo na račun Jugoslovanov nad italjanskimi socijalisti in imperijalisti. Po poročilih italjanskih listov so padale s strehe Narodnega doma tudi bombe in ročne granate, ki so ranile več demonstrantov. Vojaštvo, ki ni nastopalo proti nasilnostim demonstrantov, je začelo streljati na Narodni dom. Naenkrat pa je množica razbila železna vrata in vdrla v poslopje, polila pohištvo s petrolejem in zažgala vse, kar ji je prišlo pod roke. V poslopju niso našli nobenega človeka. V par minutah je bil ves Narodni dom v plamenu. Gost črn dim se je valil proti nebu. Zidovi so se rušili, stropi se podirali in stene so pokale. Bil je strašen pogled na goreče poslopje, ki se je spreminjalo v razvaline. Med dimom in plameni sta se pojavili na srednjem oknu tretjega nadstropja dve postavi, proseči za pomoč. En moški in ena ženska. Ženska je bila zelo mlada, oblečena v višnjev plašč in je obupno klicala na pomoč. Za nje je stal starejši gospod, miren in molčeč. Množica pa je divjala dalje. Ko le ni bilo pomoči, je skočila ženska skozi okno, takoj za njo pa moški. Moški, po imenu Hugon Roblek, je obležal na mestu mrtev, zlomil si je tilnik. Bil je to znani lekarnar z Bleda. Dekle, ki ji je ime Ana, je smrtno nevarno poškodovano. Ko je bil Narodni dom že ves v ognju, so prišli ognjegasci, katerih pa množica ni pustila blizu in so omejili svoje delo le na lokalizacijo požara.

Med požarom Narodnega doma so splezali demonstranti po lestvi v stanovanje odvetnika dr. Kimovca na trgu Oberdank. V par trenutkih so popolnoma demolirali celo stanovanje in pometali skozi okna knjige, dokumente in pohištvo. Tolpa je nadalje demolirala gostilno Lenček na trgu Oberdank, v ulici Machiavelli pa stanovanje dr. Okretića. Druga skupina podivjanih demonstrantov pa je medtem popolnoma uničila slovensko kavarno Commercio, o kateri skoro ni več sledu. Istočasno so vdrli drugi v slovensko hranilnico v ulici Torre bianca, kjer so uničili vse, pometali na cesto uradne knjige in spise ter jih zažgali. Takoj nato so divjaki s silo odprli močna vrata Jadranske banke, vdrli v bančne prostore v pritličju in v prvem nadstropju ter demolirali vse, oziroma pometali skozi okna in zažgali. Ista usoda je doletela Hrvatsko štedionico na trgu Borsa.

Drhal je razdejala tudi odvetniško pisarno člana naše mirovne delegacije dr. Otokarja Rybaža, odvetniško pisarno dr. Josipa Wilfana in dr. Konrada Voduška, kakor tudi skoro vse slovanske trgovine.

Okoli 20. ure (8. zvečer) so posamezni divjaki napadli tiskarno slovenskega dnevnika "Edinost" v ulici S. Francesco, kjer so razbili vsa okna in streljali z revolverji v tiskarno. Tu je prvič nastopil aktivno oddelek karabinjerjev, ki so zabranili nadaljno demoliranje. Barbarska množica je napadla tudi slovensko trgovino s papirjem v ulici Valdirivo, v katero pa niso mogli vdreti. Zato pa so popolnoma uničili trgovino s čevlji Stantič na trgu Rosario. Večja tolpa je vdrla v srbsko šolo v ulici Rossini, uničila in razdejala vse, pometala knjige in pohištvo na ulico ter vse zažgala. Karabinjerji so prišli povsod šele tedaj, ko je bilo že vse uničeno in vpepeljeno.

Kmalu po 22. uri (10. zvečer) se je podala močna skupina demonstrantov na trg Venezia pred palačo, kjer je sedež jugoslovanskega konzulata. Divjaki so med divjim kričanjem vlomili hišna vrata, vdrli v uradne prostore naše delegacije, razbili vse in pometali skozi okna: preproge, knjižnico, pisma, dokumente, sploh vse, kar so našli v petih velikih sobah. Medtem se je zbrala na trgu neštevilna množica, ki je znesla pohištvo in drugo na kup, postavila na vrh jugoslovansko zastavo in zažgala. Kakor povsod, tako so tudi tu prišli karabinjerji in ognjegasci šele potem, ko so barbari izvršili svoje uničevalno delo.

Malo pred polnočjo je bil še ves trg Edinosti poln italjanskih barbarov, ki so gledali z naslado razvaline Narodnega doma. Poslopje je še vedno gorelo. Daleč na Krasu, v Istri in drugod po Primorju je bilo razsvetljeno oblačno nebo od plamenov Narodnega doma in od požara na trgu Venezia, kjer so demonstranti kurili svoj barbarski kres z inventarjem jugoslovanskega konzulata. Po polnoči je vojaštvo zasedlo trg Edinost in druge trge ter ulice. Divjajoča množica se je razšla šele pozno v noč.

Med demonstracijami, požiganjem in ropanjem je bilo mnogo žrtev. Med prvimi je bil Josip Ušaj, ki je robil dve težki rani, eno v prsa in eno v spodnji život. Anton Bojković je bil nevarno ranjen v trebuh. Natakar Cezar Almisević iz Splita je dobil več ran v stegna in pleča. Zelo nevarno ranjen v črevo je Anton Madokavec (?) iz Ljubljane. Drugi ranjenci so: Anton Rojković, Fr. Ganjek, uslužbenec pri čeho-slovaškem konzulatu, Marij Fragolić, Mario Šimenc iz Gorice, Felice Colombo iz Kalabrije, trgovec Fr. Milonig, Anton Draškovič, Anton Majcen in mnogi drugi. Pred Narodnim domom so bili ranjeni: policijski komisar Ernest Valentino iz Sicilije, dijak Peter Zaletev, dijak Silvij Fulignot, Pavel Gianporcaro, slaščičar Roman Squargi in Avrelij Domini. Olgo Zevnik, natakarico v Balkanu, je množica tako pretepla, da je padla v nezavest. Mrtvi so poleg lekarnarja Robleka Ivan Nini, kuhar v gostilni Bonavia, in še en neznanec. Skupaj je bilo okoli 50 žrtev.

Med divjanjem italjanske tolpe in med splošnim streljanjem so se uprli jetniki v ulici Coroneo, ker so mislili, da je revolucija. Morali so priti številni karabinjerji in vojaki, da so s silo vdušili upor. Karabinjerji so streljali v ječo in ustrelili v glavo jetnika Josipa Gustinčiča.

Angleški socijalni politiki o sovjetski Rusiji

Wolfov dopisni urad poroča, da se se na povratku iz Rusije ustavili v Berlinu odposlanci angleške delavske stranke, ki so proučevali socijalni popožaj v sovjetski republiki. Med temi odposlanci sta tudi socijalni politik dr. Haden-Guest in socijalistična pisateljica Snowden. Komisija je bila šest tednov v Rusiji in je prišla celo do Astrahana. Utis, ki so ga prinesli angleki odposlanci iz Rusije, je naravnost uničujoč za boljševiške nasilne ideje. Ti delavski zastopniki opisujejo despotizem boljševiških ljudskih komisarjev ravno tako, kakor so ga opisali meščanski potniki v Rusiji. Povsod vlada neznosen teror. Ovaduhi zasledujejo noč in dan vse osumljene osebnosti. Več angleških zastopnikov, ki so preje simpatizirali z boljševizmom, obsojajo sedaj boljševiško nasilje in se čudijo potrpežljivosti ruskih mas, ki ne obračunajo s par židovskimi nasilniki, ki imajo v svoji oblasti ogromno večino ruskega proletarijata.

Visoki življenski stroški.

Kaj jih povzroča in kako bi se jih dalo znižati.

Piše dr. Josip Goričar,
82 Cortlandt St.

4. Poglavje.

PAR BESED O RUSIJI.

Namen teh vrstic ni razpravljati o raznih političnih vprašanjih, kljub temu naj bi mi bilo pa dovoljeno staviti naslednje vprašanje:

— Ali so sedanje razmere v vzhodnem slovanskem svetu stvorili neodgovorni posamezniki ter jih je spravil nato ves narod.

Ali so bile sedanje razmere vsiljene vzhodnim Slovanom od strani neizbežnih gospodarskih postav, ki vodijo usode narodov?

Meni se zdi, da je zadnje resnično.

Čimdalje se Amerika in zapadna Evropa obotavljata stopiti z Rusijo v trgovsko zvezo, temslabše bodo razmere v Ameriki in povsod drugod.

V Evropi je dosti ljudi, ki zagovarjajo oboroženo intervencijo v Rusiji. Ti ljudje zatrjujejo, da bi se moč sovjetov izvanredno ojačila, če bi zamogla Rusija stopiti v trgovske zveze z ostalimi narodi.

Ljudje bolj zmernih nazorov so pa drugačnega naslednjega mnenja: Če bo prišel ruski narod v zvezo z zapadnim svetom, bo to v ugodnem zmislu upivalo na Ruse, kajti njihova dežela je že skoraj šest let odrezana od ostalega sveta.

Nadalje je tudi treba vpoštevati sledeče: čimvečji pritisk izvajajo obmejne države na Rusijo, temvečji je ruski odpor.

Saj pravi stari pregovor: — Čimmočnejše tolčeš po nakovalu, temvišje ti odskakuje kladvo.

Ako normalno postopanje z Rusijo, kolikor se to tiče trgovine, lahko privede k normalnim razmeram v Rusiji, kaj je torej treba storiti, da se vstanovi trgovsko zvezo z Rusijo? Ker ne more nobena dežela sedaj plačevati v gotovini, naj se začne z izmeno blaga.

Če bi sklenila ameriška diplomacija sledili vzgledu Kitajske, Perzije, Danske, Velike Britanije, Norveške in drugih dežela ter bi vstopila v trgovsko zvezo z vzhodnimi Slovani, kaj bi se zgodilo? — Ali bo Slovanom mogoče takoj izboljšati situacijo, ali bo pa vzelo najmanj nekaj let, predno bo čutiti polno težo ruskega vstopa na svetovni trg?

Ko se je začel poljsko-ukrajinski pohod proti Rusiji so soglasno z nekim poročilom na newyorški "Times", Franozi upali, da bo z zavzetjem Odese takoj odprta pot silnim zalogam Južne Rusije.

Ker se manj zanesemo na meč kot na določbe vzajemnega napora pravega ameriškega mirovnega dela, lahko pričakujemo, da se bo teža Rusije na svetovnem trgu šele tedaj občutila, ko bo transportacijski sistem v tej deželi že vsaj deloma urejen.

Kdo pa je sposoben hitro urediti ruski transportacijski sistem? Amerika.

Med vsemi deželami je Amerika edina, ki ima dovolj prosvitljenosti in virov da se lahko loti te velikanske naloge.

Ivan Bonač

V nedeljo 4. julija je umrl v 74. letu svoje dobe g. Ivan Bonač, tovarnar, trgovec itd. v Ljubljani. Pred 36. leti je otvoril v Ljubljani skromno knjigoveznico. Z lepim vseskozi strokovnim delom si je pridobil stalen krog strank, da je knjigoveznica lepo napredovala in se povečala. Najlepša in najboljša knjigoveška dela v polpretekli dobi so bila iz Bonačeve knjigoveznice. Poleg nje je otvoril prodajalno s papirjem, pisarniškimi in šolskimi potrebščinami, ki jo je umno vodil in jo s solidno postrežbo tako povzdignil, da je postala ena prvih trgovin Ljubljane, ki ni znana le v mestu, temveč širom vse Slovenije. Razširil je namreč svojo trgovino, da je prodajal ne le na drobno temveč tudi na debelo.

Poleg knjigoveznice je ustanovil kartonažno delavnico, iz katere je postala tovarna, ki je danes ena prvih cele Jugoslavije.

Ivan Bonač je bil torej zelo podjeten. S svojo marljivostjo in strokovnim znanjem pa ni le ustvarjal novih podjetij temveč širil in povzdignil jih je iz majhnih početkov do veletrgovine in tovarniškega obrata. G. Ivan Bonač je tip razvijajoče se slovenske obrti ,ki si ustvarja s solidnostjo trdne temelje s podjetnostjo pa se razširja in raste. V zgodovini razvoja slovenske obrti, trgovine in tudi tvorništva bo našlo ime Ivana Bonača častno mesto. Ivan Bonač je bil vrl narodnjak, vseskozi zaveden Slovenec, ki je z vnemo sodeloval pri preporodu in napredku Ljubljane koncem preteklega stoletja. Bil je vnet član Čitalnice, Sokola pevskih in raznih dobrodelnih društev. Pokojni Bonač je bil dobra duša, blagega srca, ki je užival zaradi tega simpatije splošno med občinstvom te in one stranke, ki mu ohrani časten spomin.

Poročilo o potopitvi parnika na Nevi,

na kojem je bilo 300 ujetnikov, dementirajo. Dunajsko tajništvo za zunanje zadeve je dobilo o tej zadevi obvestilo, da se je potopila ruska bolniška ladja, in da je utonilo tu 60 Rusov in 10 državljanov bivše avstro-ogrske monarhije.

Trpljenje Rusov v Belgradu

"Beogradski dnevnik" prinaša naslednjo sličico o življenju Rusov v Belgradu:

"Rusi na delu. Naši bratje Rusi in sestre Rusinje ne sede popolnoma brez dela v tem Belgradu. Že več mesecev se pri "Imperijalu" vsaki drugi ali tretji dan licitira. Licitira se vsaka stvar in mnogi so zadovoljni da kupijo ceno "pravo rusko robo". Na teh licitacijah je mnogo tobaka, bazarov in barak, v katerih se zopet prodaja "prava ruska roba". Neki kramar z glavne ulice priča, kako je prodal Rusom več sto jantarjevih imitacij in te so potem licitirali in prodajali kot "prave ruske jantarje". Poleg mnogih poslov, katerih so se lotili Rusi v Belgradu je interesantno, da je v Sarajevski ulici prevzel pekarnico in peče kruh ruski častnik. On izvršuje pekarsko obrt s svojo ženo in še z eno gospo, bržkone sestrično. Svet kupuje rad kruh od Rusa in sladko je "pravi ruski ruski hleb".

OGLASI SE NAJ

MATIJA DREMELJ, ki se nahaja baje nekje v Montani. Pri nas ima pismo iz starega kraja.

Upravništvo Glas Naroda.
(31-7—2-8)

Oglasi naj se MARTIN BERVAR, doma iz Čemšenika nad Zagorjem ob Savi. Leta 1912. je bil nekje v Michiganu. Imam mu več važnih reči za povedati iz starega kraja od njegovega brata sina. Oglasi naj se sam, ali pa če kdo rojakov ve za njegov naslov, prosim, naj mi ga naznani. — Bartol Bervar, 1064 East 66. St., Cleveland, Ohio.
(30-7—2-8)

Išče se JOŽEF GRM iz Kompolj, podomače Strokov. Zanj bi rada zvedela njegova sestra Marija Grm, omožena Žnidaršič (Snyder). Vljudno prosim cenjene rojake, ako kateri ve za njegov naslov, da mi ga naznani. Ako pa sam to čita, naj se mi precej oglasi na spodnji naslov, ker mu imam veliko važnega sporočiti. — Mrs. Mary Snyder, Box 117, Cabin Creek Junction, W. Va. (31-7—2-8)

NAZNANILO IN VABILO.

Detroit, Mich.

Slov. pevsko društvo "Ljubljanski Vrh" priredi v nedeljo 8. avgusta IZLET ali PIKNIK na g. Travnikarjevi farmi, to je 11. Mile in Deyvindre Rd. Vljudno so vabljeni cenjeni rojaki in rojakinje ter vsi Jugoslovani, da se polnoštevilno vdeleže te prireditve. Za izvrstno postrežbo jedi in pijače, kakor tudi za zabavo vam jamči Odbor.

Kažipot: Peljite se s katerokoli karo, katera vozi v Royal Oak in izstopite na Interurban postaji v Royal Oak, tam vas čaka že za to pripravljeni voznik. Ure so od 8. zjutraj do 1. popoldne.
(2x 31-7 & 3-8)

Želim izvedeti za svojega brata JOŽEFA ZRIMŠEK, doma iz Velike Pristave pri Št. Petru na Krasu. Pred enim letom je bil v Peoria, Ill., sedaj pa ne vem zanj. Povedati mu imam več važnega iz starega kraja. Zato prosim cenjene rojake, ako kateri ve, kje se nahaja, da mi sporoči njegov naslov, ali naj se pa sam oglasi svojemu bratu Franku Zrimšek, 1144 Norwood Road, Cleveland, Ohio.
(30-7—3-8)

Kje sta moj brat JOHN PUCELJ in moj prijatelj JOHN KRAŠOVEC? Brat je bival l. 1918. v East Chicagi, Ind., s prijateljem sva bila pa skupaj l. 1914. v Chicagi, Ill., ko je šel v staro domovino. Od onega časa nič ne vem, kje se kateri nahaja. Zato prosim cenjene rojake, kateri kaj vedo o njiju, da mi naznanijo naslov, ali naj se pa sama oglasita. — Joseph Pucelj, P. O. Box 224, Niagara, Wis.

Kje se nahaja ANTON BELAVEC? Doma je iz Gornje Košane št. 4 na Notranjskem, sedaj Venezia Giulia, Italia. Po njem poizveduje njegov oče in mati, Miha in Marjana Belavec. Ker sta oče in mati močno oslabela, prosita, da se njima nemudoma oglasi. Ker posestva ne moreta več vzdrževati, in ako se njima sin Anton Belavec ne zglasi ter se ne povrne na dom, sta prisiljena premoženje razprodati, ker posebno mati je hudo oslabela. Ako pa kateri izmed rojakov ve za njegov naslov, je prošen, da ga naznani na spodnji naslov, ali sa pa opozori na ta oglas. — Miha Belavec, Gornja Košana št. 4, pošta Št. Peter in Košana, Venezia Giulia, via Italia.

Doctor Moy ---

je uspešno zdravil naduho, božjast, krajevno otrpnost, padavico ter srčne, jetrne, ledične ali pljučne bolezni, bolečine v želodcu, bolečine v prsih, vnete oči, noge, roke ali križ, otekljaje, revmatizem, kožne bolezni, izpuščaje, ogrce, oslabelost, možke in ženske bolezni, slabokri, brez operacije v najkrajšem času po najnižji ceni. Poskušajte in se prepričajte.

DOCTOR JIN FUEY MOY
308 Grant Street Pittsburgh, Pa.

Uradne ure: ob delavnih, od 9. dopoldne do 1. popoldne. Ob nedeljah in praznikih: od 9. dopoldne do 6. zvečer.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Rojakom naznanjamo, da potuje po državi Wisconsin naš rojak

GEORGE WALETICH,

ki je pooblaščen pobirati naročnine za Glas Naroda in izdajati pravoveljevna potrdila.

Prosimo rojake, da mu gredo na roke in ga priporočamo. Za naklonjenost se vam že vnaprej zahvaljujemo.

Upravništvo Glas Naroda.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PREBLIŽNO ODPLUJEJO IZ NEW YORKA.

NOORDAM	4 avg.	— Boulogne
LA SAVOIE	6 avg.	— Havre
PHILADELPHIA	7 avg.	— Cherbourg
N. AMSTERDAM	10 avg.	— Boulogne
ARGENTINA	14 avg.	— Trst
NEW YORK	14 avg.	— Cherbourg
NIAGARA	17. avg	— Havre
RYNDAM	18. avg	— Boulogne
LA LORRAINE	20 avg.	— Havre
ROCHAMBEAU	21 avg.	— Havre
ST. PAUL	21 avg.	— Cherbourg
LAFAYETTE	27 avg.	— Havre
ROTTERDAM	28 avg.	— Boulogne
PESARO	1 sept.	— Genoa
LA SAVOIE	3 sept.	— Havre
PHILADELPHIA	4 sept.	— Cherbourg
FRANCE	8 sept.	— Havre
NOORDAM	8 sept.	— Boulogne
LA TOURAINE	14 sept.	— Havre
PRES. WILSON	14 sept.	— Trst
N. AMSTERDAM	14. sept	— Boulogne
LA LORRAINE	17. sept	— Havre
BELVEDERE	21. sept	— Trst
RYNDAM	22. sept	— Boulogne
COLUMBIA	28 sept	— Trst
ARGENTINA	7 okt.	— Trst
PRES. WILSON	3 novembra	— Trst

Glede cen za vozne listke in vsa druga pojasnila, obrnite se na tvrdko

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St. New York

French Line

CAMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE

V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

LEOPOLDINA	5. avgusta
SAVOIE	6. avgusta
NIAGARA	17. avgusta
LORRAINE	20. avgusta

Hitri parniki s štirimi in dvema vijakoma.

Posebni zastopnik jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prihodu naših parnikov v Havru ter jih točno odpremil, kamor so namenjeni.

Parniki Francoske črte so transportirali tekom vojne na tisoče čehoslovaških vojakov brez vse nepriliike.

Za šifkarte in cene vprašajte v

DRUŽBINI PISARNI, 19 State St., N. Y. C

ali pa pri lokalnih agentih.

LLOYD SABAUDO 3 State Street New York

Prihodnje odplutje iz New Yorka parnik na 2 vijaka S. S. "PESARO" 1. septembra

Izdajajo se direktni vozni listki do vseh glavnih mest v Jugoslaviji.

Brezplačno vino potnikom 3. razreda.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

ARGENTINA ..... 14. avgusta
PRES. WILSON .. 14. septembra

Potom listkov, izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji

Razkošne ugodnosti prvega, drugega in tretjega razreda

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.
Passenger Department
4 West Street New York

Začimbe, šelišča in najraznovrstnejša

domača zdravila

katera priporoča msgr. Kneipp, imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik.

MATH. PEZDIR
P. O. Box 772, City Hall Station
NEW YORK CITY.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik. Specialist v Pittsburghu, ki ima 23-letno prakso v zdravljenju vseh moških bolezni.

Zastrupljenje krvi zdravi z glasovitem 606, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mozolje ali menurčke po telesu v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčistil vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se naleze.

Vse moške bolezni zdravim po okrajšani metodi. Kakor hitro opazite da vam prenehuje zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam za bom zopet povrnil.

Hydrosele ali vodno kilo ozdravim v 36. urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročajo bolesne v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, ozdravim s gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine o tekline, srbečice, škrofle in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času ni potrebno ležati.

Uradne ure: vsak dan od 8. ure zjutraj do 8. zvečer; v petkih od 8. zjutraj do 5. popoldne; ob nedeljah od zjutraj do 2. popoldne.

ANŽE PITOV
ALI
ZAVZETJE BASTILE.

Spisal Aleksander Dumas, st.

116 (Nadaljevanje.)

PITOV KOT REVOLUCIJONAR.

Potem ko je zadostil svojim dolžnostim pokornosti, je hotel Pitov zadostiti tudi potrebam svojega srca.

Vsled tega jo je ubral hitrih korakov v smeri proti Pisseleux.

Kmalu je postala njegova hoja mirnejša. Vsak korak je vzbujal v njem spomine.

Kadar se vrača človek v kraj, kjer je bil rojen, ga neprestano obdajajo spomini. Po celi poti je torej Pitov razmišljal ter se spominjal posameznih dogodkov svoje borne mladosti.

Tako je prišel do pristave Billota.

Izprva ga ni nikdo spoznal.

Neki hlapec je ravnokar vedel konje napajat.

Čul je neki šum ter zapazil Pitova ali pravzaprav čelado in sabljo.

Hlapec je bil zelo presenečen, ko je stopil Pitov k njemu ter rekel:

— He, Barnaut, dober dan, Barnaut!

Pitov je šel naprej.

V istem času je zapazila mati Billot skozi okno vojaka. Vstala je.

V onem času so živeli na deželi v velikih skrbeh. Povsod so se širile strašne novice. Govorili so o roparjih, ki se klatijo po gozdovih ter uničujejo poljske pridelke.

Kaj je pomenjal prihod tega vojaka? Napad ali varstvo?

Mati Billot si je z enim samim pogledom ogledala tega vojaka ter se pričela vpraševati, kakšen stik obstaja med temi kmečkimi hlačami ter sijajno čelado.

— Anže! — je vzkliknila mati Billot. — Anže tukaj!

— Dobro jutro, gospa Billot, — je rekel enostavno.

— Moj Bog, ko bi si mogel misliti kaj takega! — Ali si v vojaški službi?

— Da, v službi sem, — je rekel Pitov ter se smehljal.

Nato pa se je ozrl naokrog ter iskal nekaj, česar ni videl.

Mati Billot se je nasmehnila. Uganila je namen tega iskanja.

Rekla je vsled tega enostavno:

— Ali iščeš Katarino?

— Da, gospa Billot, — je odvrnil Pitov, — hočem se ji pokloniti.

— Ona obeša perilo. Sedaj pa sedi ter govori z menoj.

— To hočem, — je rekel Pitov ter vzel stol.

Tedaj pa so se zbrali krog Pitova vsi hlapci in vse dekle ter čakali na trenutek, ko bo pričel s svojim pripovedovanjem.

Kadarkoli je dospel kak novi, je bilo čuti šepetanje:

— To je Pitov....

— Da, to je on.

Pitov pa se je medtem prijazno oziral po svojih prejšnjih tovariših.

— In ti prihajaš iz Pariza? — je nadaljevala hišna gospodinja.

— Naravnost iz Pariza gospa Billot.

— Kako gre našemu gospodarju?

— Zelo dobro gospa Billot.

— Kako pa gre v Parizu?

— Zelo slabo, gospa Billot.

Krog poslušalcev se je zgrnil ožje krog Pitova.

Pitov je zmajal z glavo ter zaemakal kar je bilo takrat zelo poniževalno za monarhijo.

— In kraljica? — je vprašal nekdo.

Pitov ni dal na to vprašanje nobenega odgovora.

— Nadaljuj, Pitov, — je rekla mati Billot.

— Ej, — je rekel Pitov, kajti v odsotnosti Katarine se mu ni ljubilo dosti govoriti.

— Zakaj pa imaš čelado? — je vprašala gospa Billot.

— To je vojni plen — je odvrnil Pitov.

— Kaj je to? — je vprašala naivna mati Billot.

— Vojni plen — je rekel Pitov smehljaje. — Vi ne morete vedeti kaj je to. Vojni plen je ono, kar se vzame sovražniku.

— Torej si premagal sovražnika, Pitov?

— Enega, je rekel Pitov zaničljivo. — Torej še ne veste, da sva jaz in gospod Billot zavzela Bastilo?

Ta magnetična beseda je elektrizirala vse poslušalce. Pitov je takoj izprevidel, da je glavna oseba v krogu.

— Povej nekoliko o tem, kaj je storil moj mož, — je rekla gospa Billot radovedno.

Pitov je gledal, če ne bo prišla gospodična Katarina, a od nikoder je ni bilo.

To je smatral skoro za razžaljenje.

Zmajal je z glavo ter pričel očividno kazati svoje nezadovoljstvo. —

— To bi bila kaj dolga povest, — je rekel.

— Ali si lačen? — je vprašala gospa Billot.

— Mogoče.

— Ali si žejen?

— Ne rečem, da ne.

Takoj je bilo na mizi vse, kar si je poželelo srce Pitova in še več.

Čeprav je bila volja Pitova dobra, vendar ni mogel zmagati vseh dobrot, katere so mu predložili. Prestal je za trenutek in gospa Billot ga je vprašala:

— Kaj pa ti je?

— Ne vem....

— Ali hočeš piti?

— Da, piti.

— Ali hočeš jabolčnik? — je vprašala gospa Billot. — Mogoče pa ti je žganje ljubše?

— Žganje?

— Da žganje. Gotovo si se ga v Parizu privadil.

Dobra ženska je mislila, da se je Pitov tekom svojega dvanajstdnevnega bivanja v Parizu temeljito pokvaril.

Pitov pa je ponosno zavrnil to domnevo.

— Jaz žganje, — je rekel, — nikdar in nikoli.

— Torej govori.

— Če bom govoril, bom moral pričeti za gospodično Katarino zopet odspredaj. To bi bilo predolgo, — je rekel Pitov.

Takoj so odhiteli nekateri v pralnico, da pokličejo Katarino.

Dočim je celi svet hitel na eno stran, je obrnil Pitov svoje oči proti stopnjicam, ki so vodile v prvo nadstropje in zapazil je pri odprtih vratih Katarino, ki je gledala skozi okno.

Katarina se je ozirala proti gozdu, v smeri Bousonne. Bila je tako zamaknjena v svoje gledanje, da ni opazila dogodkov v hiši.

(Dalje prihodnjič.)

Koroške novice

Tatvine se množe.

Iz Prevalj poročajo: Tu se množe vedno bolj tatvine. Pred kratkim je bilo pri belem dnevu ukradeno g. Stoparju 4000 kron, gdč. Kokaljevi 500 kron, neki drugi stranki čevlji in tako gre naprej. Orožništvo bi morali imeti pazne oči na razne osebe, ki nič ne delajo, a vseeno dobro žive.

Slovenska trgovska šola

v Velikovcu (dvorazredna), ki šteje letos 7 oddelkov z 260 učenci, se s šolskim letom 1920—1921 podržavi.

Toča napravila škodo.

Dne 9. junija je napravila toča precejšnjo škodo v Pokrčah, Rikarji vesi, Mlinčah, Spod. Troboju, Zgor. Troboju in Malčapah.

Iz Bistrice v Rožu.

Komu ni znana starodavna slovenska gostilna "pri Kramarju" v Bistrici v Rožu? Še pod staro Avstrijo so se tu zbirali vsi zavedni Slovenci. In danes? Gostilna je v najemu. Postala je pa zbirališče in prebivališče vseh grešnih nemčurskih duš. Tukaj se vrše v postranski sobi, kamor drugi gosti navadno ne zahajajo, tajni sestanki. Tukaj se tudi rado čez "čuše" zabavlja. Ako to gostilničarka takoj ne prepreči ter ne napravi red, bomo primorani sami za red poskrbeti. Na slovenski zemlji smo Slovenci gospodarji. Če komu ni prav in ima poželjenje čez Slovence zabavljati, naj gre k svojim brateem v Nemško Avstrijo, kjer lahko zabavlja makari čeč celi svet.

Žrtvoval se za koroške Slovence.

Iz Libelič poročajo: Janko Gačnik pd. Škrjančev je Libeličan. Ko je učitelj postal, je služboval nekaj mesecev na Štajerskem. Bil je potem vpoklican k vojakom in postal poročnik. Dasi tudi poprej v vojni težko ranjen, je šel po razpadu Avstrije prostovoljno v bolj za Koroško. "Kadar bo Celovec naš, potem zapustim vojaški stan", je rekel. Dne 29. aprila 1919 je šel proti Celovcu. Zadel ga je šrapnel, ujeli so ga in z zdrobljeno nogo pripeljali v Linz, kjer so ga operirali. Ko se je domov vrnil, se je moral pustiti v Ljubljani nanovo operirati. Pred par dnevi je komaj zlezel iz postelje. 24leten fant je žrtvoval svoje zdrave ude za koroške Slovence. Hotel je, da je Korošec na svoji zemlji lasten gospodar in da ne bo več obdeloval svoje zemlje za Celovčane. "Da me Koroška zelo zanima, si lahko predstavljate. Saj zaradi nje ležim tukaj! Boli me, da ne morem za svojo domovino ničesar več storiti", piše znancu. Lep vzgled prave ljubezni do svoje domovine!

Posledice vojne.

Pri nas kaže vojna neke čudne posledice, ki delajo skrbi in težave posebno našim dekletom, tako pišejo iz Kotelj. Naši fantje namreč so sicer ohranili ljubezen do doma in do svojega naroda, pa ne do domačih deklet in hodijo si izbirat svoje neveste raje drugam in prav posebno jih vleče v sosedno zeleno Štajersko. Šest se jih je že v tem letu poročilo s Štajerkami, vsi mladi posestniki ter čvrsti kmetski fantje, in sicer: Ivartnik Florijan pd. Pavšar, Potočnik Jože pd. Pokrov, Kamnik Andrej pd. Metarnikov, Sekavčnik Franc pd. Garnprat, Razgoršek Jaka pd. Kovač; v pondeljek 14. junija pa je pripeljal iz Štajerske v Kotlje pred poročni oltar svojo nevesto Gostenčnik Vinko pd. Renar. Na gostiji, na kateri smo se pobratili Korošci in Štajerci, je bilo prav veselo. Naši fantje so vriskali, Štajerke prepevale. Kotljanke pa so se pridno sukale po plesišču in so bile tudi vesele. Meja med Koroško in Štajersko je padla, ne zabranjujejo več prehoda nobene straže, kot je to bilo ob času vojne, tudi žična ograja, s katero so lansko leto nemški folksverovci zagradili Koroško, da bi nas ločili od štajerskih bratov, je raztrgana in odstranjena, pot je prosta, zveza med Korošci in Štajerci je sklenjena, postali smo vsi eno. Koroškim Nemcem pa, ki še vedno govorijo o nerazdeljeni Koroški ter nas vabijo k sebi, se iz dna smejimo in jim kličemo: Glejte figo!"

Trojčke, dva dečka in eno deklico, je povila Marija Ravnjak, žena fužinskega delavca. Pač velika skrb za revne stariše ob sedanji draginji. Otroci vsi živijo.

Tržani prenapeti Nemci.

Iz Labuda pišejo: Tudi naš nemški kmet bi se v Jugoslaviji srečnega počutil, če ne bi bilo tržanov, ki so od nekdaj prenapeti Nemci. Ti strahujejo celo okolico. Glavno besedo ima neki krojač Rus, katerega so že v mirnem času Nemci sami smešili z verzom: "Lieb Lavamünd, magst ruhig sein! Dein Deutschtum schützt ein Schneiderlein."

Deželna vlada za Slovenijo, poverjeništvo za notranje zadeve, je odredila, da se začasno in sicer do izvršitve plebiscita uprava občin Legerbuch in Labud izloči iz delokroga okrajnega glavarstva Slovenjgradec ter priklopi upravi okrajnega glavarstva Velikovec.

Za deco in mladino.

Po naročilu poverjeništva za socijalno skrb v Ljubljani se je v Pliberku ustanovila "krajevna državna zaščita dece in mladine" za cel sodni okraj pliberški. Predsednik je prošt Einspieler, tajnik nadučitelj Močnik. Ker je nam dolgoletna vojna zapustila mnogo revščine in bede, katero posebno občuti deca in mladina, tedaj je pač taka ustanova velikega pomena. Saj je vobče znana revščina po nekaterih družinah, ki nimajo reditelja. Ta ustanova bo po možnosti pomagala.

Vesti iz Libelič.

Pozabljivi so naši ljudje, pozabljivi! Če ne bi bili pozabljivi, bi namlatili vse plačane hujskače za Nemško Avstrijo. Leta 1917. je oddala naša občina 7 vagonov žita, 14 vagonov krompirja. Ker ni bilo moke, nastala je celo pri kmetih v tednih pred žetvijo takšna beda, da so nedozorel krompir, komaj še kot oreh debel, uživali. Daleč z gor so morali mleko za Celovec nositi; mline so jim zaprli. Ker so pozimi ceste ledene, niso mogli v mlin spraviti. Bili so brez kruha! Nemškim kmetom so prizanesli, stiskali pa naše ljudstvo. Lahko si mislite, kako bi izgledalo, če bi dobili zopet našo zemljo v pest! Zatorej je pa tudi vsak nemčur ostuden izdajalec slovenskega kmeta, ki si zasluži šibe!

Pošteni kristjani zjutraj molijo, da bi med dnevom v luči resnice hodili. Gospod pa, ki izdaja "Freie Stimmen" v Celovcu, gotovo kliče vraga na pomoč, da navdahne njegove dopisnike, da mu poročajo same debele laži. V številki z dne 6. junija 1920 poročajo, da je župnik tukaj, katerega imenujejo lažnjivo gerenta, med pridigo 16. maja zagledal v cerkvi tri tuje nemške deklice, nehal pridigati in poslal svoje ministrante po orožnike, da jih zapro. Pozneje je zopet nadaljeval pridigo. Vse je docela izmišljeno! Ker so Srbi lani Celovčanom puške pobrali, sedaj ne morejo streljati, zato pa tembolj lažejo!

Časnik "Freie Ftimmen" laže, da so bili nekateri občinski odborniki tukaj vsled njihovega mišljenja odstranjeni. Resnica pa je, da je vsled krivde učitelja Mörtelna nemški glavar Benz občinski odbor leta 1917. razpustil. Komisar Pugelnig je može tupatam prostovoljno na posvetovanje povabil. Ker so trije prejšnjih odbornikov pomrli, dva pa izven občine prebivata, je naša vlada imenovala namesto njih svetovalce. Po glasovanju (plebiscitu) pa pridejo volitve in ljudje si bodo svoje može prostovoljno izbrali.

Strela udarila v cerkev.

Iz Kazaz poročajo: Strela je udarila v sredo 9. junija v naš 35 metrov visoki cerkveni stolp. Razcepila ga je tako, da izgleda, kakor da bi se plug peljal čezenj. Zgoraj mu je tudi odtrgala streho v dolžini kakih 4 metrov ter mu treščila stari od časa razjedeni križ s kroglo na tla. Ob linah zvonika mu je odbila precejšnji kos zida, preskočila od tam preko stolpa v cerkev, kjer je preobrnila nekaj svečnikov in kanontable na stranskih oltarjih, pregrnila oltarne prtiče, obžgala nekaj pozlatnine in posrebrnine na srednji kanontabli in tabernakljevih vratcih glavnega oltarja, na svečnikih in kanontablah na Marijinem in na levi sohi S. J. oltarja, oddrobila na 13 mestih malo zida in izginila na treh krajih v zemljo. Strelovoda stolp ni imel. Sreča je bila, da cerkovnik Jožef Falej, ki je zvonil še par minut prej proti nevihti, ob času obiskanja ni bil več v cerkvi. Hvala Bogu, da strela ni povzročila požara, ki bi bil lahko vpepelil cerkev in celo vas, ki nima brizgalnice in tudi nič vode po vodnjakih. Vsaj ena manjša brizgalnica za prvo silo, od katere je vse odvisno, za vasi Kazaze, Metlova in Humče, ali še boljši za vsako vas ena, bi bila za take in enake slučaje neobhodno potrebna. V stop do sedaj, kolikor pomnijo sedanji ljudje, še ni nikdar udarila.

SUHO GROZDJE

importirano iz starega kraja
22 centov funt.
Boksa 50 funtov $11.00
Posebne cene na veliko.
BALKAN IMPORTING CO
51-53 Cherry Street
New York, N. Y.
Z naročilom pošljite $3. v naprej.

OPOMINJAM

vse tiste, ki mi kaj dolgujejo, kar sem jim posodil gotov denar. Prosim jih, da takoj poravnajo svoj dolg, kar jaz odpotujem v stari kraj prihodnji mesec. — John Ličan, Box 345, Kane, Pa.
(31-7—2-8)

Iščem JOŽETA ZALAR, doma iz Gornjih Otav; zanj imam tri pisma iz starega kraja. Nadalje naj se oglasi FRANK KOCJAN, on ima pri meni pismo od Ane Kocjan iz Št. Vida na Dolenjskem. — Frank Zalar, Camp 3, Cheat Haven, Pa.
(31-7—2-8)

COLUMBIA GRAMOFONE

OD $35.50 — $350.00 — VELIKA ZALOGA — PLOŠČ V VSEH JEZIKIH. BREZPLAČNE CENIKE DOBITE PRI:
VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

ALI STE BOLNI?

Jaz vam bom ozdravil. Že več kot trideset let sem zdravil vse bolezni. Kožne, krvne, živčne, želodčne in revmatizem ter vsakovrstne druge bolezni. Lahko vam pokažem več dokazil naših rojakov, katere sem ozdravil. Jaz sem ozdravil, ko drugi niso mogli. Ne čakajte. Pridite k meni predno je prepozno. Cene so take, da jih lahko vsakdo zmore. Preiskava brezplačna.

Prof. Dr. H. G. BABB
ŠPECIJALIST
311 SMITHFIELD STREET PITTSBURGH, PA.
Nasproti poštnega urada.

Najstarejši in največji slov. dnevnik v Združ državah

"GLAS NARODA"

(Glasilo J. S. K. J.)

Novice iz vseh delov sveta,
dopisi iz slovenskih naselbin,
novice iz starega kraja,
članki politični, gospodarski,
izvirna poročila iz starega kraja,
črtice, povesti, roman,
šaljivo satirična kolona Peter Zgaga
vsak dan razven nedelj in praznikov.

STANE:

Za vse leto - - -	$6.00
za pol leta - - -	$3.50
za mesto New York za vse leto	$7.00

Najmodernejše vrejena

TISKARNA

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL NEW YORK CITY 444

Vabila, okrožnice, plakati, koverte, pisemski papir itd.

Točno in po najnižjih cenah.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street. New York City.